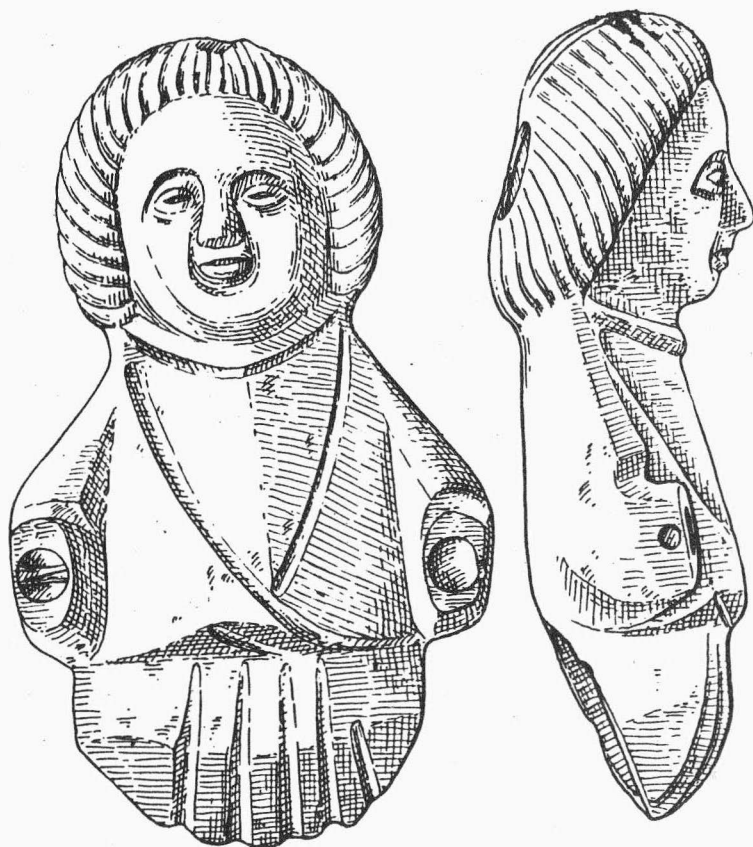

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1986

BRNO 1989

V průběhu posledních let se nejrůznějšími terénními akcemi a výzkumy ještě podstatně doplnila hustě doložená síť osídlení celého regionu pod Pavlovskými kopci, a zejména pak prostoru na pravém břehu řeky Dyje a v okolí soutoku Dyje se Svratkou. Bylo zde prokázáno osídlení lidu s keramikou lineární, zvoncovitých pohárů, nositelů věteřovské skupiny a velatické kultury doby bronzové i Germánů z doby římské. Četnější jsou rovněž nálezy slovanských sídlištních objektů ze střední a mladší doby hradištní i ze středověku. Při podrobnější prohlídce rozsáhlé skrývky se podařilo ze zbytků zničených objektů vyzvednout zlomky keramiky, které se hlásily ke všem výše zmíněným kulturám. Prokazovaly tak znovu skutečně trvalé a husté osídlení oblasti v průběhu celého pravěkého, protohistorického i historického vývoje.

L i t e r a t u r a :

- Klíma, B. 1977: Zachraňovací výzkum na stavbě silnice u D. Věstonic, PV 1975, 98-99.
- 1978: Objevy ve staré štěrkovně u Dolních Věstonic, PV 1976, 117.
- 1985: Hradištní osada u Dolních Věstonic, AR XXXVII, 27-48.
Měřinský, Z.: 1978: Záchraňový výzkum v nové štěrkovně n.p. Ingstav u Dolních Věstonic, PV 1976, 118.
- 1980: Pokračování záchraňového výzkumu v nové štěrkovně n.p. Ingstav u Dolních Věstonic /okr. Břeclav/, PV 1977, 108-109.
Měřinský, Z.: - Peškař, I. - Rakovský, I. 1980: Archeologické nálezy na pravém břehu Dyje u soutoku se Svratkou, PV 1977, 109.

U n t e r s u c h u n g b e i m s ü d l i c h e n U f e r d e s V ě s t o n i c e r S t a u - s e e s / B e z . B ř e c l a v / . Im September 1986 machte A. Romanovský auf die verlaufende umfangreichere Abdeckung bei dem Seitendamm des mittleren /Věstonicer/ Sees aufmerksam. Im Verlaufe der darauffolgenden Untersuchung konnte nur noch festgestellt werden, dass in dem teilweise ausgelassenen Stausee Angestellte des VEB Ingstav eine Abtragung des Erdreiches und gleichzeitig eine Schotterförderung aus dem Seeboden durchführten. Auf der verhältnismässig grossen Fläche, die nördlich der Gemeinde Horní Věstonice und im direkten Bereich des alten Flussbettes der Dyje liegt, störten sie und vernichteten fast gänzlich eine grössere Menge an Siedlungsobjekten. Aufgrund des bescheidenen keramischen Materiales, das man in den unansehbaren Überresten der tief eingelassenen Gruben bergen konnte, lässt sich schliessen, dass die Objekte aus verschiedenen Zeitabschnitten der prähistorischen, protohistorischen sowie historischen Entwicklung, stammten. In einem grösseren Ausmass erfasste man Spuren einer Besiedlung aus der Bronzezeit /mit Věteřover und Velaticer-Keramik/, aus der römischen Kaiserzeit, aus der mittleren, jüngeren Burgwallzeit und aus dem Mittelalter. Die Funde bestätigen uns wiederum die grosse Besiedlungskonzentration dieser Stellen kontinuierlich seit den ältesten Zeiten.

RETTUNGSGRABUNG IN RAKVICE /Bez. Břeclav/

Pavla H o r á l k o v á , A Ů Č S A V B r n o

In einer mit der Errichtung des Bewässerungssystems zusammenhängenden Rinne, S und SO der Gemeinde, wurden sieben prähistorische Objekte gestört. Die Lokalität befindet sich in der Flur "Pod Koziberky", im Inundationsgebiet des Baches Trníček; Im Schotterliegenden untersuchten Mitarbeiter des A I Č S A V B r n o und des Museums Mikulov zwei kreisförmige Gruben der Velaticer Kultur /Nr. 4, 6/, eine latènezeitliche Hütte von O-W orientiert /Nr. 2/ und ein gänzlich zerstörtes Objekt aus der römischen Kaiserzeit /Nr. 1/. Wegen der ungünstigen Terrainbedingungen wurden aus den übrigen Objekten /Nr. 3, 5, 7/, der Latènezeit angehörend, nur Proben abgenommen.

ZÁCHRANNÝ VÝZKUM V MOUCHNICÍCH /okr. Vyškov/

I v o K r e c h l e r , A Ů Č S A V B r n o

/Obr. 37, 38/

Při náhodné cestě dne 16.8.1986 jsem na katastru obce Mouchnice zjistil přibližně 40 - 50 na-

rušených archeologických objektů, které se nacházely na skryté ploše o rozměrech ca 90 x 40 m, připravené k instalaci vrtné věže. Lokalita je situována na mírném východním svahu nad inundací potoka Kyjovky, v západní části trati "Požáry", po levé straně silnice z Mouchnic do Nemotic, asi 250 m od severního okraje obce. Vzhledem k rychlému postupu terénních prací, prováděných k. p. Moravské naftové doly Hodonín, zde byl za pomoci rodinných příslušníků během následující soboty a neděle uskutečněn záchranný výzkum. Podařilo se prozkoumat celkem 19 pravěkých objektů /ostatní, převážně kúlové jamky, byly odtěženy/ a 3 další, rýsující se v profilu vytvořeném při terasovité úpravě svahu, byly vybrány v říjnu t. r.

Menší mělké objekty 1 a 2 při severním okraji plochy náleží kultuře s lineární keramikou. Kromě keramiky zdobené notovými značkami z nich pocházejí i 2 rohovcová nehtovitá škrabadla. Následující osídlení přísluší do mladší a pozdní doby bronzové, kam lze zařadit většinu prozkoumaných objektů /autor děkuje za konzultaci materiálu dr. J. Někvasilovi, CSc. a dr. J. Říhovskému, CSc./ . Pět objektů patří velatické fázi kultury středodunajských popelnicových polí, 7 jam lužické kultury s výraznými slezskými vlivy, objekt 10 je možno datovat na rozhraní velatické a podolské fáze kultury středodunajských popelnicových polí se slezskými vlivy /tuhování/ a konečně 1 jáma s atypickou keramikou je patrně podolská. Nejmladší osídlení naleziště v období horákovské kultury dokládají objekty 5, 8 a 10 a s výraznou tuhovanou keramikou a bronzovým náramkem. Výskyt železné strusky a železného předmětu z objektu 10a dokládá místní metalurgickou výrobu. Ojedinelými fragmenty keramiky je na lokalitě zastupena kultura s moravskou malovanou keramikou a věteřovská skupina /?/.

Z morfologického hlediska tvoří převážnou část objektů kruhové jámy s kónicky se rozbíhajícími stěnami a rovným dnem. Objekt 8 měl pravidelný pravoúhlý půdorys s rovným dnem v hloubce 20 cm od úrovně podloží a kúlovou konstrukcí /zřejmě šlo o chatu/. Ve zbývajících případech se jednalo o kruhové a nepravidelně oválné jámy o hloubce do 50 cm. Přítomnost nadzemních kúlových staveb dokládala kumulace kúlových jamek v jihovýchodní části plochy.

Získané nálezy jsou významné především jako další příspěvek k poznání vzájemných vlivů kultury středodunajských popelnicových polí a lužické kultury v oblasti, kde se tyto komplexy územně stýkají.

Rettung sgrabung in Mouchnice / Bez . Vyškov /. Im August 1986 wurden beim Bau eines Bohrturmes des K. B. Moravské naftové doly Hodonín im Kataster der Gemeinde Mouchnice, im westlichen Teil der Flur "Požáry", insgesamt 22 prähistorische Objekte untersucht. Zwei von diesen sind in die Kultur mit Linearkeramik datiert, 5 gehören in die Velaticer Phase der donauländischen Urnenfelderkultur, 7 Objekte gehören zur mittleren /schlesischen/ Phase der Lausitzer Kultur, 1 Objekt stammt aus der Besiedlung an der Wende der Velaticer und Podoler Phase mit schlesischen Einflüssen, 1 Grube enthielt Material der Podoler Phase und schliesslich handelt es sich in drei Fällen um Siedlungsreste aus dem Ende der Horákov Kultur. Nach der Form sind hier kreisförmige Vorratsgruben mit überhängenden Wänden und geradem Boden und der Teil einer Hütte /?/ der Horákov Kultur vertreten. Ein Komplex von Pfostengruben wurde bei Bauarbeiten ohne vorherige Untersuchung zerstört. Die Bedeutung der übrigen Objekte kann nicht interpretiert werden.

PRÁVĚKÉ LOKALITY U HOLASOVIC /okr. Opava/

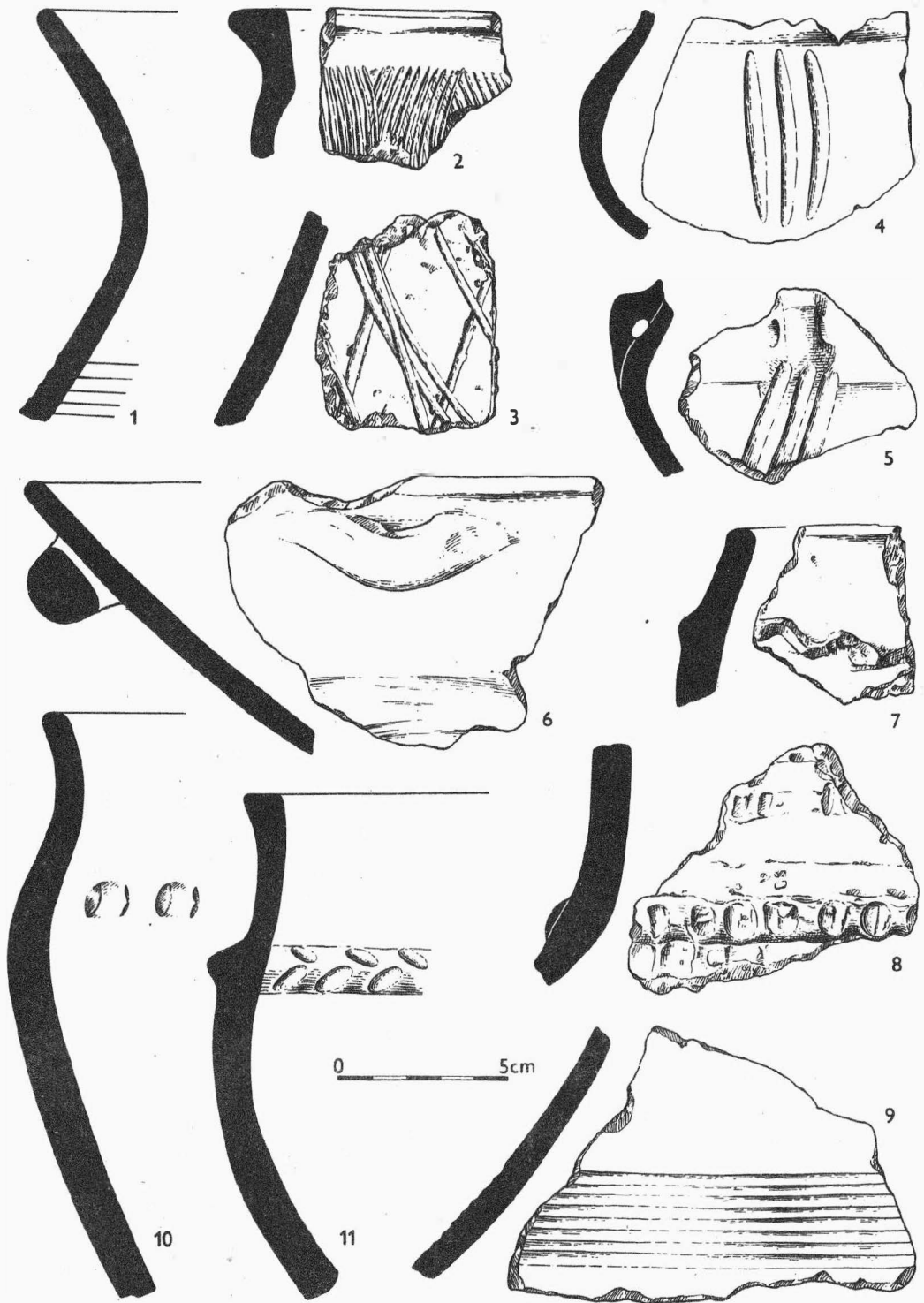
Jiří P a v e l ě í k , AÚ ČSAV Brno

V rámci mapování pravěkých lokalit na pravobřežní terase řeky Opavy byl proveden i terénní průzkum území ležícího východně od obce Holasovice.

1/ Při východním okraji obce na ploše, vymezené státní silnicí Opava-Krnov a železnicí Opava - Krnov, jsme zjistili keramické zlomky ze 13. až 14. století.

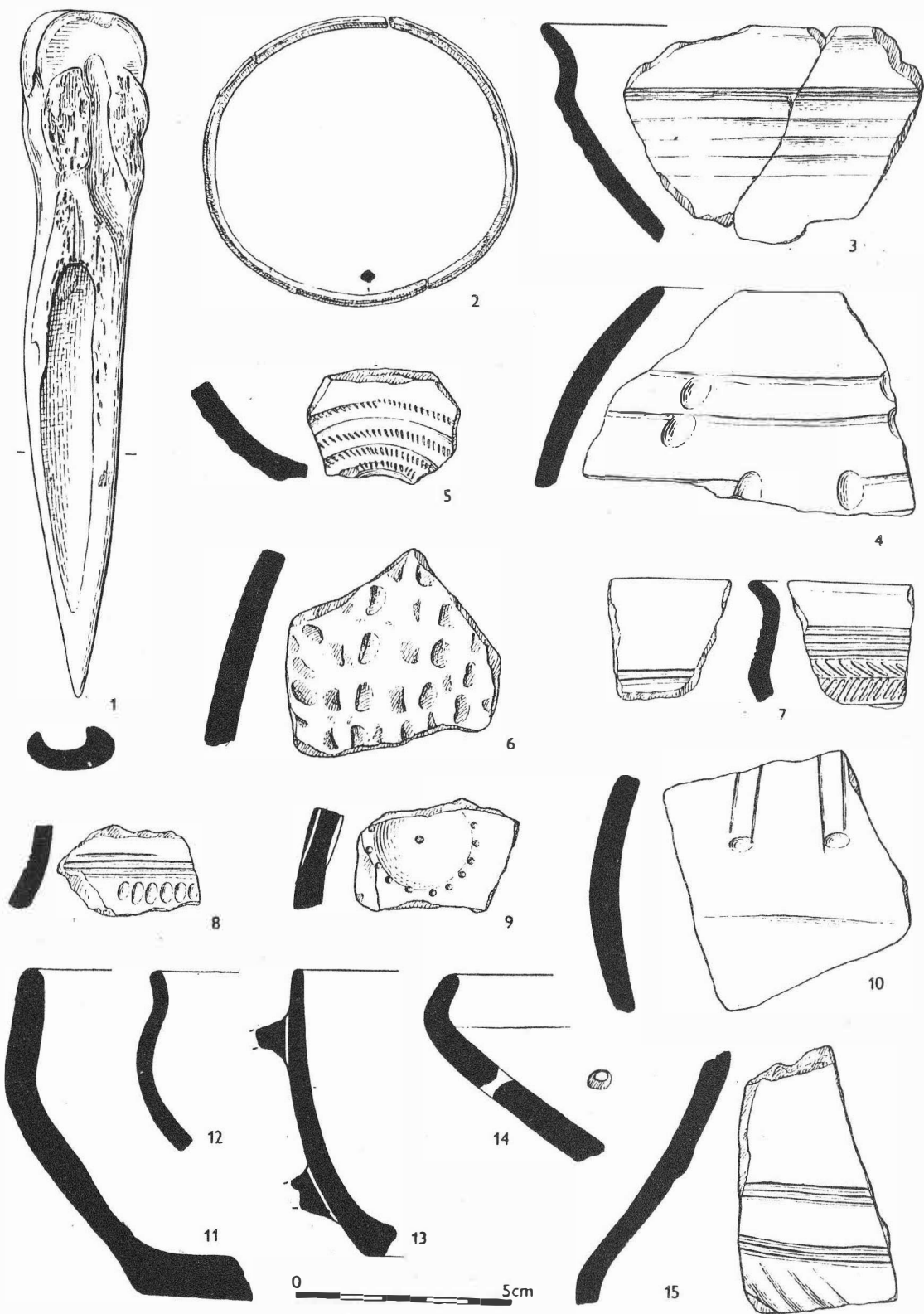
2/ 200 metrů východně od první lokality na první levobřežní terase Herličky se nám podařilo identifikovat orbou narušené popelnicové pole /slezský až platěnický stupeň kultury popelnicových polí/.

3/ Kopulovitá vyvýšenina /kóta 271,7/, která se nachází cca 1,5 km jihovýchodně od obce, vystupuje z inundační nivy řeky Opavy. S okolním terénem je spojena úzkou šíjí, navazující na severovýchodní úpatí kóty 297,6. Materiál, získaný pracovníky opavské expozitury a Zd. Brachtlem z Městského muzea v Jeseníku, prokazuje velmi intenzivní osídlení této lokality po celý pravěk. Poprvé byla osídlená v období lineární keramiky, a to jak v mladším stupni, tak i v období železovského typu. Dále je prokázáno osídlení v období moravské malované keramiky, kultury

Obr. 37.

Mouchnice /okr. Vyškov/. Výběr materiálu z lokality. - Materialauswahl von der Lokalität.

Obr. 38.

Mouchnice /okr. Vyškov/. Výběr materiálu z lokality. - Materialauswahl von der Lokalität:

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1986

- Vydává : Archeologický ústav ČSAV v Brně,
sady Osvobození 17/19
- Odpovědný redaktor : akademik Josef Poulík
- Redaktoři : Dr. Z. Himmelová, Dr. J. Stuchlíková,
Dr. J. Unger
- Překlady : Dr. R. Tichý, E. Tichá
- Kresby : A. Krechlerová
- Na titulním listě : bronzová plastika z Brna - Kozí ul.
- Tisk : Oblastní ediční středisko Jihomoravské
základny pracovišť ČSAV v Brně
- Evidenční číslo : ÚVTEI - 73332
- Vydáno jako rukopis : 450 kusů. - neprodejné